

LBRIS

We know
books

ALEX
MAROIU

KATIA,
UN VIS DE
IARNĂ

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2026

CUPRINS

INTRODUCERE	11
-------------------	----

KATIA, UN VIS DE IARNĂ

TRANZIT	15
DRUMUL	27
KATIA.....	63
NEGOCIERILE.....	81
ANGELA	109
RESTAURANTUL	125
O SIMPLĂ IUBIRE.....	139
MOSCOVA IARNA.....	163
IUBIRE ȘI SPERANȚĂ.....	189
DESPĂRȚIREA.....	201
FINAL	215

INTRODUCERE

Romanul „Katia” s-a născut din reluarea și recompunerea unor fragmente alese din culegerea de nuvele „Dicționar comercial subiectiv”, publicată cu ceva timp în urmă, fragmente asupra cărora am intervenit cu diverse completări, modificări sau omiteri intenționate care, însumate, au cerut, după lectura rezultatului final, o rescriere integrală sub forma unei cărți separate, de sine stătătoare.

Conținutul cărții păstrează, în esență, ideea centrală a descrierii atmosferei din comerțul exterior socialist din perioada comunistă, opus celui liber din societatea occidentală. În acest sens, mă simt obligat să revin cu o parte din prefața „Dicționarului comercial subiectiv” pentru păstrarea nealterată a ideii demersului inițial:

Recitind ceea ce am scris legat de lumea comerțului, am constatat că, mai degrabă, ceea ce nu se încadra la definiții exacte conta oarecum, adică tocmai ceea ce rămânea mai relativ, mai subiectiv și, deci, mai omenesc era mai vizibil. Și atunci a trebuit să recunosc, așa cum spune unul dintre personajele cărții, că, de fapt: „Numai în basme învinge binele, în viața de zi cu zi este mai degrabă invers!”.

Ar mai fi de spus că, deși textul este rodul pur al imaginației, ideile care se adună în el vin totuși din realitate,

o realitate schimbătoare, la fel cum acțiunile omului se schimbă des în funcție de situație și timp.

Diferitele întâmplări reale de la care am pornit au fost divizate, amestecate și refăcute după alte tipare. Nici nu s-ar fi putut altfel, oricine va putea constata că întâmplările se succed în totală dezordine și în strânsă legătură cu hazardul.

Fac totuși acea mențiune, consacrată deja, că asemănarea întâmplărilor din acest text cu întâmplări și personaje din realitate e o pură coincidență. Asta mă apără de orice bănuială sau nemulțumire venită de la cititori, dacă vor exista.

Privind însă mai atent conținutul textelor, îmi dau seama că grija mea de a evita eventualele coincidențe cu realitatea este mai mult decât exagerată. Este chiar inutilă, căci, din fericire pentru mine sau nefericire pentru unii dintre noi, lumea descrisă de mine în această carte a dispărut de mult, iar urmările frământărilor ei par a fi inexistente. Au rămas numai niște amintiri, și ele obosite de timpul necruțător. Poate că e mai bine așa.

Și în materie de comerț, fie el și exterior, așa cum i se spunea cu mândrie sau invidie, libertatea a venit peste noi fără să ne anunțe și, mai ales, fără să ne ia în calcul. A fost bine și așa. Singura problemă, minoră de altfel, a fost să constatăm, la primul inventar făcut cu atenție după revoluție, că lumea noastră nu mai există!

Autorul

LBRIS

We know
books

KATIA,
UN VIS DE
IARNĂ

TRANZIT

Aeroport Roissy CDG

Tranzitul prin aeroporturi, pauzele lungi între două călătorii, uneori adăugate la schimbatul fuselor orare, mi-au dat mereu senzația că timpul mă fură, că nu mai aparțin acestei lumi, că persoana mea se pulverizează în timp și că sunt în pericol să nu mai pot reveni niciodată în locul meu pe pământ.

Poate chiar așa e, mereu atent la ceilalți, uit să-mi apreciez corect traiectoria proprie, mă întreb de unde a venit cu adevărat viața mea anterioară și, mai ales, în ce direcție o va lua.

Sunt la Paris, în Roissy Charles de Gaulle, în tranzit către Houston. Înainte agale spre ghișeu unde poliția de frontieră franceză ne verifică actele. Așteptând, mă gândesc de câte ori înainte, pe vremea comunismului, stăteam la coada denumită „Alte țări” și nu la coada la care stau acum, plin de importanță, marcată clar „UE”.

Tânăra de la ghișeu, îmbrăcată în costum albastru elegant, se uită în fugă la mine și la pașaportul meu și mi-l dă înapoi, zâmbind. Nu știu să-i interpretez zâmbetul sau, mai degrabă, îl interpretez subiectiv. Aș vrea

să intru o clipă în cabină, lângă ea, să văd ce vede ea în sistemul informatic. Să mă văd pe mine, ca pe o orizontală de tabel, așa cum sunt definit acum, după revoluție, în evidențele Uniunii Europene.

După opt ani de la revoluție, mă simt încă jignit, fără niciun motiv, de orice verificare suplimentară în aeroporturi, de orice privire de durată mai lungă peste actele mele, de orice aluzie la un zbor de linie venit de la București, de orice telefon care se dă în prezența mea înainte de a mi se înapoia actele, chiar de orice urare care mi se face fără motiv. De absolut orice.

Dacă totuși am ocazia să schimb două vorbe, profit imediat de ocazie pentru a cere o informație de care nu am nevoie, al cărei răspuns îl cunosc, pentru a dovedi că franceza mea e bună și numai apoi ca să verific dacă mi se dă un răspuns corect și o informație completă.

Nu am ce reproșa, controlul s-a făcut repede, firesc, fără priviri încruntate, fără zâmbete ironice, fără gesturi ambigue, în cea mai deplină rutină, așa cum îmi place. Cred totuși că tânăra a văzut în pașaport viza de SUA, colorată, mare și lucioasă, viza care elimină aici, în Europa, orice moment de ezitare, viza americană e un fel de diplomă, defilezi cu ea în viață ca și cum ai terminat cea mai înaltă facultate.

Cu geanta de umăr încă ușoară, „geanta de la dus” este întotdeauna ușoară, cea de la întors e întotdeauna grea, am început să mă deplasez agale din terminalul 2B, destinat pe atunci cu precădere țărilor foste comuniste, adică cel mai vechi și mai prăfuit terminal, către 2F, cel modern, de forma unei boabe de fasole alungite, destinat Europei Occidentale, Japoniei, Canadei și Statelor Unite.

Aeroportul Charles de Gaulle seamănă în acel moment cu o omidă cu trei umflături, la prima strangulare fiind pasajul pietonal subteran, de trecere de la terminalele B și D, pe partea opusă, către A și C. La următoarea strangulare, mai îndepărtată, era subteranul aferent liniei RER care ducea în centrul Parisului. Eu, însă, după ce am trecut de primul pasaj, am intrat în restaurantul Hipopotamus, după ce înainte mă asiguraseram că pe lista de meniuri, afișată la intrare, exista în continuare, la capitolul grătarelor de vită, *Côte de boeuf*¹. Era, deci am intrat.

Aveam emoții, mergeam în SUA. Nu cred că se vedea că aveam emoții, dar asta nu mă ajuta prea mult.

Nu voiam să recunosc că aveam acel gen de emoție comparabilă cu emoția care te cuprinde când vorbești în public, când trebuie să impresionezi ca să poți profita de ceva care să te ajute puțin, de un mic „ceva anterior” care ți-ar putea ușura situația, un meci în care ai jucat bine, o carte pe care ai citit-o (sau, și mai bine, pe care ai scris-o și care a plăcut), o aventură cu o femeie importantă cu care ai făcut o poză, un ceva care să fie alături de tine la greu.

Mergeam în SUA, aveam o viză și o ofertă în dolari, trimisă înainte, ca un fel de buzdugan din poveste, trimis în zbor să pregătească atmosfera și să-i mai calmeze puțin pe americanii speriați de eventualitatea unei colaborări cu românii. Există un fel de efect de buzdugan fermecat, care întorcea înapoi la fabricantul corect impresia bună a clientului printr-un gest concret care însemna o nouă comandă. Avea un nume de firmă, Technopetrol Paris, și un nume de persoană, Olivieri, francezul care ne recomandase pentru proiectul Gasoil Houston, de extindere a unei rafinării. Atât.

1. Coaste de vită

Întâlnirea

— Vă deranjează dacă la masa dumneavoastră mai stă o persoană?

— *Non, pas de tout²*, răspund dus pe gânduri.

— *Merçi monsieur!*³, mulțumește un glas de femeie tânără.

Rămân cu ochii fixați pe figura femeii blonde din fața mea, nu-mi vine să cred cât de bine seamănă cu Katia, fata cu ochii albaștri pe care o întâlnisem cu ani în urmă la Moscova. Katia cea frumoasă, cea puternică, cea corectă și cea mândră, pe care am pierdut-o din vina mea, fără să înțeleg că, odată cu ea, mi-am pierdut fericirea.

Tânăra din fața mea nu are însă nimic din înfățișarea unei rusoaice, sacou și fustă gri închis, din stofă groasă, de toamnă, și lanț de mărgele negre, mari și simple, stil office. Parfumul care vine spre mine e un Coco Chanel, mult prea discret pentru o rusoaică și apoi, asta mai ales, ochii femeii nu sunt ochii Katiei. Tânăra din fața mea avea ochii verzi.

— *Encore une fois, merçi monsieur!*⁴

— *Je vous en prie, c'est un plaisir pour moi.*⁵

Speram să nu se supere că mă uitam fix la ea. Ce o face acum Katia? Ce bine ar fi să fi fost aici, în fața mea, privind-mă cu ochii ei mari albaștri, cu părul ei auriu, prins în cozi groase, ca o școlăriță de liceu. Katia cea frumoasă, Katia...

2. Nu, de loc.

3. Mulțumesc, domnule!

4. Încă o dată vă mulțumesc, domnule!

5. Vă rog, este o plăcere pentru mine

Nu reușesc să mă calmez, am aceeași stare, doar că în minte am schimbat subiectul SUA cu subiectul Katia, simt mereu acel curent nervos care îmi aleargă haotic prin stomac până își găsește drumul de-a lungul șirei spinării.

Senzația de care am vorbit, pe care o am în aeroporturi, mai ales când sunt în tranzit, așteptând ore întregi o îmbarcare către o nouă destinație, este neputința de a-mi fixa corect poziția în spațiu și timp. Am impresia că ceva mă împiedică să mă ancoroz în realitate. Poate că bucuria mereu copilărească a oricărui matur de a călători, în special a celui venit din lumea aceea fără drepturi și libertăți, devine un obstacol de netrecut către firească. Mi se părea că oricare om care s-ar fi uitat la mine vedea clar, scrisă în fruntea mea, eticheta de călător banal, acceptat cu greu în lumea bună occidentală.

Am mâncat privind avioanele care veneau sau plecau, dar și privind-o pe furiș pe „Katia din fața mea”, mai ales în răstimpurile cât a vorbit, în mai multe rânduri, la telefonul mobil. A doua convorbire, scurtă și pe un ton mai ridicat, m-a răscolit profund, nu pentru că am înțeles-o, ci pentru că a fost în rusă.

Câteva secunde am sperat ca ea să se uite la mine cum o privesc, să pară mirată, uimită, dar apoi să-mi zâmbească așa cum și eu îi zâmbeam, plin de speranță că ceva ne unea cu siguranță din trecut. Ochii ei verzi însă rămâneau distanți și o ajutau să rămână o necunoscută. Așa am tot sperat degeaba până în ultima clipă în existența unei Katia cu lentile de contact, deși mi-am răspuns singur: „Ce femeie cu ochii albaștri își pune lentile verzi de contact?”

Katia din fața mea a mâncat rapid și, mai ales, ușor, o salată Niçoise și a băut o cafea, meniul ăsta franțuzesc de